

Starea
**TERMOCENTRALELOR
PE CĂRBUNE** din România în 2016

Analiză a conformării cu limitele de emisii de poluanți în aer

Autor: Cătălina Rădulescu, avocat

Iunie 2016

GREENPEACE

CUPRINS

Prefață	3
Introducere	4
1. Cadrul legislativ	5
2. Derogări	6
2.1 Derogările acordate conform HG 440/2010	6
2.2 Derogări prin Tratatul de Aderare al României la Uniunea Europeană	6
2.3 Emisiile termocentralelor care beneficiază de derogare prin Tratatul de Aderare	7
2.4 Derogări acordate conform Legii 278/2013	8
2.4.1 Planul Național de Tranziție	8
2.4.2 Derogarea de 17500 ore	8
2.4.3 Alte derogări din cadrul Legii 278/2013	9
2.5 Emisiile termocentralelor cu autorizație integrată de mediu valabilă cuprinse în Planul Național de Tranziție	9
2.6 Emisiile termocentralelor cuprinse în Planul Național de Tranziție care funcționează ilegal, fără autorizație integrată de mediu	9
2.7 Instalații care nu beneficiază de derogări	10
3. Transpunerea directivei privind emisiile industriale 2010/75/CE	11
3.1 Probleme de transpunere a Directivei 2010/75/CE în legislația românească	12
3.1.1 Definiția noțiunii de instalație	12
3.1.2 Reguli generale obligatorii pentru activitățile enumerate în Anexa 1	12
3.1.3 Modificări aduse instalațiilor de către operatori	13
3.1.4 Reexaminarea autorizațiilor integrate de mediu după publicarea concluziilor BAT pentru o anumită categorie de activitate	13
3.1.5 Transpunerea dispozițiilor privind închiderea amplasamentului	13
3.1.6 Inspecții de mediu	14
3.1.7 Sancțiuni	14
3.2 Prevederi ale Legii 278/2013 care nu au norme de aplicare	15
3.2.1 Obligația de a solicita o nouă autorizație integrată de mediu, sau revizuirea acesteia	16
4. Concluzii	16
Tabelul 1. Emisiile termocentralelor care beneficiază de derogare prin Tratatul de Aderare	19
Tabelul 2. Emisiile termocentralelor care beneficiază de derogarea de 17500 ore	21
Tabelul 3. Emisiile termocentralelor care au obținut derogare conform Planului Național de Tranziție și care au autorizație integrată de mediu valabilă	21
Tabelul 4. Emisiile termocentralelor care au obținut derogare conform Planului Național de Tranziție și care nu au autorizații integrate de mediu legal aprobate	23
Tabelul 5. Emisiile termocentralelor care nu mai beneficiază de derogări	25
Notă metodologică	26
Glosar	27

PREFAȚĂ

Pentru termocentralele pe cărbune, 2015 a reprezentat sfârșitul unei perioade de 8-9 ani în care acestea trebuiau să realizeze investiții pentru reducerea poluării aerului și conformarea cu standardele europene de emisii. Ce s-a întâmplat de fapt în acest timp? Unele termocentrale au reușit să construiască unități de reducere a emisiilor de dioxid de sulf, să reabiliteze instalațiile de reducere a emisiilor de pulberi dar nu și pentru emisiile de oxizi de azot. Astfel, unele termocentrale s-au închis pentru că nu au reușit să reducă poluarea. Altele, au continuat să funcționeze, dintre acestea o bună parte fără a respecta standardele de emisii și în unele cazuri fără autorizații integrate de mediu valabile. În plus, o dată cu intrarea în vigoare a unor noi limite de emisii, reglementate prin Legea 278/2013 privind emisiile industriale, termocentralele beneficiază încă o dată de derogări (perioade de timp pentru reducerea poluării), de această dată un ultim set, pentru că aceste unități din România ajung la sfârșitul perioadei proiectate de viață.

Practic, este vorba de un impact ridicat asupra sănătății populației, ce a fost permis în toți acești ani în care termocentralele din România au avut emisii la coș cu depășiri chiar de peste zece ori ale standardelor aplicabile în Uniunea Europeană. Astfel, avem cazuri precum cele ale termocentralelor Oradea, Mintia, Drobeta, Iași, Paroșeni, care nu au redus emisiile și continuă să funcționeze fără a se conforma unor standarde de poluare obligatorii sub legislația veche, ca să nu mai vorbim de standardele mai stricte intrate în vigoare sau normele europene ce urmează să fie actualizate (BAT/BREF). Avem, de asemenea, exemplele unor termocentrale (Mintia, Turceni), cărora Garda de Mediu le-a suspendat activitatea dar acestea continuă să funcționeze. Sunt și termocentrale care funcționează fără autorizație integrată de mediu.

Este deosebit de grav ca o unitate industrială să funcționeze fără reglementare în privința poluării produse. Este de asemenea foarte grav că un operator industrial poate să înlăture efectele unei sancțiuni aplicate de Garda de Mediu prin simpla atacare în instanță a acesteia, echivalând practic încălcarea dreptului de mediu cu o contravenție oarecare de circulație rutieră.

În aceste condiții, angajamentele climatice ale României în contextul COP 21, contribuția țării noastre la limitarea creșterii temperaturii globale sub 1,5 grade Celsius și tranziția către o economie cu zero emisii de carbon par fi obiective foarte distante. Prin acest studiu, tragem un semnal de alarmă cu privire la impactul acestor termocentrale asupra sănătății, asupra vieții comunităților afectate de activitatea termocentralelor și a minelor de cărbune, și asupra climei și mediului înconjurător. Este important să subliniem că reducerea emisiilor de poluanți în aer la nivelul legal - ceea ce în multe cazuri nu s-a întâmplat - nu înseamnă că termocentralele pe cărbune ajung să nu mai aibă un impact asupra sănătății și mediului.

Conformarea cu normele de poluare nu poate reprezenta un obiect de negociere, de aceea introducerea cărbunelui ca element de securitate energetică într-o strategie națională pare a fi o aberație. Prezentul studiu arată că două treimi din grupurile energetice pe cărbune funcționează în afara normelor legale în vigoare. Care este importanța strategică a acestora în aceste condiții?

Prin acest studiu, Greenpeace își propune să inițieze un dialog cu factorii de decizie care trebuie să pregătească pachetul de soluții pentru dezvoltare alternativă în zonele dependente de această industrie aflată în ultimul său deceniu de funcționare – asigurând astfel dezvoltarea post-cărbune a unor zone monoindustriale, cât și dezvoltarea unui sistem energetic românesc orientat către soluții nepoluante, de viitor.

Ionuț Apostol,

Director de campanii Greenpeace CEE România

Alin Tănase,

Coordonator junior al campaniei de energie Greenpeace CEE România

INTRODUCERE

Prezentul raport își propune o analiză a situației termocentralelor ce folosesc cărbunele drept combustibil, urmărind stabilirea viabilității acestui sector pe termen mediu și lung, din punct de vedere al conformării cu limitele de emisii de poluanți în aer. Raportul analizează legalitatea funcționării și conformarea cu standardele de emisii a instalațiilor în funcție de prevederile autorizațiilor integrate de mediu, ale rapoartelor de monitorizare a concentrațiilor de poluanți la coș pentru trimestrul IV 2015 și trimestrul I 2016 precum și debitele masice anuale de poluanți pentru anul 2015. Sunt identificate astfel instalațiile care respectă prevederile Legii 278/2013 precum și instalațiile care funcționează ilegal. În această analiză au lipsit anumite informații privind emisiile unora dintre termocentrale, evidențiate în text, acolo unde acestea nu au fost comunicate de autorități. De asemenea, raportul analizează doar situația grupurilor dispecerizabile. Conform legislației privind emisiile industriale, sunt reglementate valori limită de emisii pentru oxizi de azot (Nox), dioxid de sulf (SO₂) și pulberi (PM). Legislația obligă de asemenea la folosirea celor mai bune tehnici disponibile, care sunt reglementate la nivelul Uniunii Europene pe categorii de activitate prin decizii de implementare ale Directivei privind emisiile industriale, 2010/75/CE¹. Raportul de față analizează de asemenea transpunerea acestei directive în legislația românească.

Lista capacității de producție instalată și disponibilă în Sistemul Energetic Național pe fiecare unitate dispecerizabilă, diferențiată pe surse primare de energie, pusă la dispoziție de Compania Națională de Transport al Energiei Electrice Transelectrica S.A.², cuprinde în prezent 31 de unități care produc energie electrică (în unele cazuri și energie termică) din cărbune, în 11 termocentrale. Toate aceste termocentrale au fost puse în funcțiune înainte de 1989. Dintre acestea, două unități aparținând CET Bacău (CET Bacău 1) și Complexului Energetic Oltenia (Termocentrala Turceni, IMA1 – Unitatea 1), sunt în conservare.

Capacitatea instalată brută a termocentralelor pe bază de cărbune este de 5335 MW³ și reprezintă 24% din capacitatea totală instalată și disponibilă în sistemul național. Mai puțin de jumătate din această capacitate este folosită (pusă în funcțiune) în mod obișnuit; de exemplu, în sezonul rece (când se înregistrează un consum ridicat), în trimestrul întâi al anului 2016, termocentralele pe cărbune au furnizat în medie 26% din producția de energie electrică a României, respectiv au funcționat în medie circa 1948 MW de capacitate instalată pe cărbune dintr-un total de capacitate utilizată din toate sursele de circa 7492 MW, ceea ce denotă o aparentă supracapacitate.

Termocentralele pe cărbune din România sunt mari poluatori cu pulberi, dioxid de sulf, oxizi de azot, precum și dioxid de carbon. Pe lângă emisiile la coș ale termocentralelor se adaugă și impactul activității de extracție a cărbunelui, în special în cazul lignitului, care presupune defrișarea unor suprafețe întinse de pădure⁴, distrugerea unor suprafețe agricole, localități și producerea unei mari cantități de pulberi, precum și poluarea apelor subterane.

Sectorul energetic are o contribuție majoră la degradarea mediului din România, în principal din cauza arderii combustibililor fosili în termocentrale. Cele mai severe efecte sunt cauzate de pulberile microscopice (PM 2,5) emise direct precum și formate în atmosferă în urma unor reacții chimice între poluanții emiși. Aceste pulberi pătrund în plămâni și în fluxul de sânge, cauzând decese și numeroase probleme de sănătate.

Poluanții periculoși eliberați în atmosferă de termocentralele pe cărbune provoacă o serie largă de efecte negative asupra sănătății. Organizația Mondială a Sănătății și Agenția Europeană de Mediu avertizează că printre efectele adverse se numără afecțiuni oculare, dermatologice și respiratorii, afecțiuni ale rinichilor, plămânilor și sistemului nervos, creșterea riscului de cancer, accidente vasculare cerebrale, astm și boli ale tractului respirator inferior, împiedicarea dezvoltării normale a plămânilor la copii, precum și alte boli pulmonare și cardiovasculare. De asemenea, poluanții cresc riscul de apariție a infarctului și a anumitor boli neurologice⁵.

¹Comisia Europeană, <http://bit.ly/1U0IKc7>

²Pagina Transelectrica, <http://bit.ly/22zt9kw>, date actualizate la 1 aprilie 2016.

³Tabel disponibil pe pagina Transelectrica, <http://bit.ly/1Xpqp8s>. Capacitatea instalată brută este egală cu puterea instalată a generatorului, pentru cele aflate în exploatare. Pentru grupurile aflate în conservare capacitatea instalată este egală cu 0 MW.

⁴Aproximativ 2 000 ha de pădure ar trebui defrișate pentru extinderea carierelor de cărbune aparținând CEO Oltenia în Oltenia, conform datelor publicate pe pagina de internet a ANPM și CEO, <http://bit.ly/1WytjsG>; <http://bit.ly/25Dg4vV> În total suprafața de teren ocupată de cele 11 cariere de lignit este de aproximativ 14.000 hectare.

⁵"Factura neplătită. Cum ne îmbolnăvesc termocentralele pe cărbune", Alianța pentru Sănătate și Mediu, septembrie 2013, <http://bit.ly/1XRSxkW>

1. CADRUL LEGISLATIV

Prima reglementare europeană privind emisiile instalațiilor de ardere a fost Directiva 88/609/CEE privind limitarea emisiilor în atmosferă ale anumitor poluanți provenind de la instalații de ardere de dimensiuni mari. Această directivă a fost modificată prin Directiva 94/66/EC.

Ca urmare a semnării Protocolului de la Göteborg din 1 decembrie 1999 la Convenția din 1979 a Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite privind poluarea transfrontalieră a aerului cu consecințe pe termen lung, în vederea diminuării acidifierii, a eutrofizării și a concentrației de ozon la nivelul solului, a fost adoptată Directiva 2001/80/CEE, care prevedea limitări mai stricte ale emisiilor pentru instalațiile mari de ardere.

Directiva 96/61/CEE privind prevenirea și controlul integrat al poluării a fost adoptată având ca obiectiv realizarea unui sistem integrat pentru prevenirea și controlul poluării provenite de la activitățile specificate în Anexa I a Directivei 96/61/CEE. Aceasta a fost modificată de mai multe ori și codificată prin Directiva 2008/1/CE.

Atât Directiva 2001/80/CEE privind instalațiile mari de ardere cât și Directiva 2008/1/CE privind prevenirea și controlul integrat al poluării au fost abrogate de Directiva 2010/75/CE.

Directiva 2001/80/CEE a fost transpusă în România prin HG 541/2003 privind stabilirea unor măsuri pentru limitarea emisiilor în aer ale anumitor poluanți proveniți din instalații mari de ardere, ulterior modificată și completată prin HG 322/2005 și HG 1502/2006.

HG 440/2010 privind stabilirea unor măsuri pentru limitarea emisiilor în aer ale anumitor poluanți proveniți de la instalațiile mari de ardere a abrogat hotărârile de guvern anterioare. Aceasta a fost la rândul ei abrogată de Legea 278/2013 privind emisiile industriale, încetându-și efectele la 01.01.2016.

Directiva 96/61/CEE privind prevenirea și controlul integrat al poluării a fost transpusă prin Ordonanța de Urgență a Guvernului (OUG) nr. 34/2002 privind prevenirea, reducerea și controlul integrat al poluării, aprobată prin Legea nr. 645/2002. Ca urmare a modificării directivei, aceasta este înlocuită cu OUG 152/2005, care a rămas în vigoare până la abrogarea sa de către Legea 278/2013.

Odată cu introducerea legislației privind instalațiile mari de ardere și prevenirea și controlul integrat al poluării, termocentralele pe cărbune au fost nevoite să își reducă succesiv emisiile iar funcționarea lor a fost condiționată de emiterea unor autorizații integrate de mediu care cuprind condiții privind funcționarea instalațiilor.

În prezent, termocentralele care funcționează pe cărbune trebuie să respecte nivelurile de emisie reglementate de Legea 278/2013 privind emisiile industriale. Aceasta prevede din nou o serie de derogări pentru anumite instalații de ardere, printre care și termocentrale care funcționează pe bază de cărbune. Alte derogări mai sunt acordate prin Tratatul de Aderare al României la Uniunea Europeană.

Legislația privind instalațiile mari de ardere, respectiv HG 440/2010 privind stabilirea unor măsuri pentru limitarea emisiilor în aer ale anumitor poluanți proveniți de la instalațiile mari de ardere, ca și Tratatul de Aderare al României la UE, au prevăzut mai multe derogări. Practic, termocentralelor pe cărbune la care nu erau fezabile economic investițiile în reducerea poluării li s-a permis să continue să funcționeze pentru o perioadă limitată de timp iar restul termocentralelor au primit un termen pentru atingerea unui nivel mai redus al poluării.

Termocentrala Turceni aparținând Complexului Energetic Oltenia (CEO) are 7 grupuri energetice construite între anii 1978-1987, care sunt distribuite în 4 instalații mari de ardere (IMA) și funcționează în baza reglementărilor unei autorizații integrate de mediu emise în martie 2014 de Agenția de Protecție a Mediului Gorj. Această autorizație nu include grupul 7, parte din IMA nr.4, deoarece acesta din urmă își epuizase perioada de funcționare la începutul anului 2014.

Grupul energetic 7 a avut din 2006 o scutire de la îndeplinirea obligațiilor legale de reducere a poluării, sub forma unui angajament de a mai funcționa doar 20.000 de ore începând cu 2008, până cel târziu la 31 decembrie 2015. Conform acestei derogări, timp de 5-6 ani grupul 7 a poluat până la de 10 ori mai mult decât normele legale general valabile sau față de alte grupuri energetice de la Turceni⁶.

Conform legislației aplicabile, grupul 7 nu mai poate fi pus în funcțiune decât dacă au loc investiții pentru conformarea cu standardele de mediu aplicabile unei termocentrale noi și numai după revizuirea autorizației integrate de mediu pentru termocentrala Turceni în ansamblu. CEO a solicitat revizuirea autorizației pentru Turceni în decembrie 2015, pentru a încerca să evite din nou conformarea cu normele de poluare, practic prin redenumirea instalației de ardere din IMA 4 în IMA 3. În orice caz, punerea în funcțiune înainte de emiterea unei autorizații integrate de mediu revizuite încalcă prevederile legale.

La începutul lunii ianuarie a anului 2016, Garda de Mediu Gorj a constatat funcționarea grupului energetic 7 al Termocentralei Turceni, în ciuda faptului că acesta își epuizase perioada de funcționare la începutul anului 2014. Garda de Mediu a sancționat contravențional CEO și a suspendat activitatea grupului 7 până la revizuirea Autorizației Integrate de Mediu nr. 1/10.03.2014. Cu toate acestea, CEO a repus grupul 7 în funcțiune în scurt timp, cazul urmând să fie soluționat în instanță⁷.

2. DEROGĂRI

2.1 Derogările acordate conform HG 440/2010

Aceste derogări prevedeau posibilitatea ca instalațiile selectate să funcționeze maxim 20.000 de ore, cel târziu până la data de 31.12.2015, fără să respecte limitele de emisie pentru NO_x, SO_x și pulberi.

De această derogare au beneficiat 6 instalații mari de ardere de la 5 termocentrale, cu o capacitate instalată de 4 540 MW putere termică⁸. Termocentralele pe cărbune aflate pe lista Transelectrica la acest moment care au beneficiat de derogarea de 20.000 de ore pentru emisii de SO_x, NO_x și pulberi, conform HG 440/2010 privind stabilirea unor măsuri pentru limitarea emisiilor în aer ale anumitor poluanți proveniți de la instalațiile mari de ardere sunt:

- S.C. Complexul Energetic Oltenia S.A. SE Craiova - Craiova IMA nr. 2 – cu o capacitate de 376 MWt, pe lignit;
- R.A.A.N. - Sucursala ROMAG TERMO IMA nr. 1 (CET Drobeta) – cu o capacitate de 990 MWt, pe lignit;
- Societatea Comercială "Complexul Energetic Turceni" - S.A. IMA nr. 1 și 4 – cu capacități de câte 789 MWt, pe lignit
- Societatea Comercială "Electrocentrale Deva" - S.A. IMA nr. 1 – cu o capacitate de 1056 MWt, pe huilă;
- Societatea Comercială "Termoelectrica" - S.A. Paroșeni IMA nr. 1 - cu o capacitate de 540 MWt pe huilă.

Toate aceste instalații au epuizat orele de funcționare și nu pot beneficia de noi derogări.

2.2 Derogări prin Tratatul de Aderare al României la Uniunea Europeană

Tratul prevede o derogare în ceea ce privește respectarea limitelor de emisie la NO_x până la data de 31.12.2017⁹. Termocentralele pe cărbune care beneficiază de derogare conform Tratatului de Aderare al României la UE sunt:

⁶Directiva 2010/75/UE privind Emisiile Industriale, transpusă prin Legea 278/2013, a oferit două opțiuni grupurilor energetice beneficiare ale derogării ce permitea funcționarea în limita a 20 000 de ore: a) să fie scoase din funcțiune înainte de 31 decembrie 2015 sau b) să fie re tehnologizate astfel încât să corespundă valorilor limită de emisii aplicabile grupurilor energetice nou construite (NO_x – 150 mg/Nmc, SO₂ – 150 mg/Nmc și pulberi în suspensie – 10 mg/Nmc). Ca ordin de mărime, pentru comparație, valorile minime lunare înregistrate la Grupul 7 pentru anul 2013 au fost de 486 mg/Nmc NO_x, 4898 mg/Nmc SO₂ și 168 mg/Nmc pulberi în suspensie.

⁷CEO a atacat în instanță sancțiunea aplicată de Garda de Mediu și măsura suspendării activității grupului 7 <http://bit.ly/1sqxwCf>

⁸În continuare Mwt.

⁹Pe durata acestei perioade de tranziție, emisiile de oxizi de azot provenite de la toate instalațiile aflate sub incidența Directivei 2001/80/CE nu pot depăși următoarele plafoane anuale intermediare: - în anul 2016: 80.000 tone; - în anul 2017: 74.000 tone.

- S.C. Electrocentrale Oradea S.A IMA nr. 2, 2 grupuri de cazane de abur x 300 MWt + 1 cazan de abur x 269 MWt, pe huilă;
- S.C. Electrocentrale Deva S.A IMA nr. 2, 4 cazane energetice x 264 MWt; pe huilă;
- S.C. Electrocentrale Deva S.A IMA nr. 1, 4 cazane energetice x 264 MWt; pe huilă;
- S.C. Complexul Energetic Rovinari S.A. IMA nr. 2, 2 cazane de abur x 879 MWt; pe lignit
- S.C. Complexul Energetic Turceni S.A IMA nr. 3, 2 cazane energetice x 789 MWt; pe lignit
- S.C. Termica S.A. Suceava, IMA nr. 1, 2 cazane x 296 MWt - faliment (astăzi închisă)

Dintre aceste termocentrale au autorizații integrate de mediu valabile:

- S.C. Electrocentrale Oradea S.A,
- S.C. Complexul Energetic Rovinari S.A,
- S.C. Complexul Energetic Turceni S.A.

Nu are autorizație integrată de mediu S.C. Electrocentrale Deva S.A.

2.3 Emisiile termocentralelor care beneficiază de derogare prin Tratatul de Aderare

SC Electrocentrale Oradea S.A. IMA 2 monitorizează în trimestrul IV 2015 și în trimestrul I 2016 atât emisiile la coș cât și emisiile totale de dioxid de sulf și pulberi iar în ambele cazuri limitele sunt mult depășite (vezi Tabelul 1). **Este vorba despre emisii de SO₂ de peste 10 ori mai mari decât limitele maxime admise și emisii de pulberi de aproape 20 de ori mai mari decât limitele maxime admise.** Pentru aceste emisii ar trebui să fie respectate limitele de emisii prevăzute de Anexa V Partea I din Legea 278/2013 privind emisiile industriale. Pentru NO_x termocentrala beneficiază de derogare conform Tratatului de Aderare al României la Uniunea Europeană până la data de 31 decembrie 2017. Conform autorizației integrate de mediu limitele de emisie la coș pentru NO_x ar trebui să fie de 200 mg/m³, emisiile înregistrate fiind aproape duble însă.

S.C. Electrocentrale Deva S.A IMA 1 și IMA 2 – emisiile la coș au fost comunicate numai pentru trimestrul IV 2015 și doar pentru IMA 2. Pentru trimestrul I 2016 a fost refuzată comunicarea informațiilor. APM Hunedoara a redirectionat cererea de informații către ANPM iar aceasta a afirmat că nu deține informațiile privind emisiile la coș. La această termocentrală IMA 1 și IMA 2 beneficiază de derogare pentru NO_x conform Tratatului de Aderare până la data de 31 decembrie 2017.

Pentru emisiile de SO₂ și pulberi IMA 1 ar trebui să respecte limitele de emisie prevăzute de Anexa V partea a 2 a din Legea 278/2013 privind emisiile industriale. IMA 1 nu mai poate beneficia de derogare conform Planului Național de Tranziție întrucât a beneficiat deja de derogarea acordată conform HG 440/2010 care prevedea posibilitatea ca instalațiile selectate să funcționeze maxim 20.000 de ore. **Pentru IMA 1 nu au fost comunicate emisiile la coș și nici emisiile totale reglementate sau realizate nici pentru trim. IV 2015 și nici pentru trim. I 2016.**

IMA 2 beneficiază de derogare pentru SO₂ și pulberi conform Planului Național de Tranziție, urmând să respecte limitele de emisii prevăzute de autorizația integrată de mediu la data de 31 decembrie 2015. La această dată nu există însă o autorizație de mediu valabilă, aceasta fiind expirată.

Termocentrala funcționează în mod ilegal, fără autorizație integrată de mediu, cu încălcarea dispozițiilor Legii 278/2013.

Limitele de emisie pentru SO₂ și pulberi pentru IMA 2 sunt depășite (față de limitele de emisie prevăzute de autorizația integrată de mediu expirată) de aproape 10 ori pentru SO₂ și de 3-4 ori pentru pulberi.

Complexul Energetic Rovinari IMA 2 – termocentrala beneficiază de derogare conform Tratatului de Aderare al României la Uniunea Europeană pentru NO_x până la data de 31 decembrie 2017. În această perioadă, limitele de emisie la coș se situează sub valoarea de 500 mg/Nm³, în conformitate cu dispozițiile autorizației integrate de mediu. Pentru SO₂ și pulberi sunt respectate limitele de emisii prevăzute de Anexa V partea 1 din Legea 278/2013.

Complexul energetic Turceni IMA 3 - termocentrala beneficiază de derogare conform Tratatului de Aderare al României la Uniunea Europeană pentru NO_x până la data de 31 decembrie 2017. Nu au fost comunicate emisiile la coș efective ci numai faptul că acestea s-ar încadra în limitele prevăzute de autorizația integrată de mediu valabilă în prezent. În IMA 3 funcționează numai grupul energetic nr 5. Grupul 6 a fost oprit din 2006 din cauza defectiunilor tehnice majore.

2.4 Derogări acordate conform Legii 278/2013

2.4.1 Planul Național de Tranziție

Prin includerea în Planul Național de Tranziție, conform prevederilor art. 32 din Legea 278/2013, plan aprobat de Comisia Europeană prin decizia din 03.03.2016¹⁰, o serie de instalații au obținut o derogare pentru diferite emisii până la data de 30 iunie 2020. Conform acestor dispoziții derogarea poate fi acordată numai pentru instalații care au fost autorizate înainte de 27 noiembrie 2002, sau ai căror operatori au formulat o solicitare completă de autorizare până la această dată, cu condiția să fi fost pusă în funcțiune până în 2003. Nu poate fi acordată derogare pentru o instalație care a mai beneficiat de aceasta conform HG 440/2010, pentru funcționarea timp de 20.000 ore. Conform Planului Național de Tranziție, instalațiile pot funcționa la un nivel de emisii prevăzut în autorizația integrată de mediu la data de 31 decembrie 2015.

Planul Național de Tranziție prevede reducerea substanțială a cantităților de dioxid de sulf, oxizi de azot și pulberi emise în atmosferă (de exemplu, de la 9 496 tone de dioxid de sulf în 2016 la 1 980 de tone în 2020).

	2016	2017	2018	2019	Sem. I, 2020
SO ₂	9.496	7.650	5.805	3.960	1.980
NO _x	26.096	23.605	21.115	18.624	9.312
Pulberi	916	724	532	341	170

Derogările au fost acordate pentru 36 de instalații, până la data de 1 iulie 2020, dintre care pentru instalații care funcționează pe cărbune, astfel:

- S.C. Veolia Energie Iași S.A. CET Iași 2 - IMA nr. 4, cu o capacitate de 610 MWt, funcționând pe huilă, a obținut o derogare pentru SO₂ și NO_x
- S.C. Complexul Energetic Oltenia S.A. SE Craiova – Ișalnita, cu o capacitate de 1892 MWt pe lignit, a obținut o derogare pentru NO_x
- S.C. Complexul Energetic Oltenia S.A. SE Craiova - Craiova nr. 1, cu o capacitate de 946 MWt, pe lignit, a obținut o derogare pentru NO_x. Această termocentrală **nu are autorizație integrată de mediu valabilă** din 2010, funcționând ilegal. Solicitarea de emisie a AIM a fost depusă din 31 decembrie 2013 și autorizația nu a fost emisă până în prezent.
- S.C. Complexul Energetic Oltenia S.A. SE Rovinari nr. 1, cu o capacitate de 1792 MWt, pe lignit, a obținut o derogare pentru NO_x
- S.C. Complexul Energetic Oltenia S.A. SE Turceni nr. 2, cu o capacitate de 1578 MWt, pe lignit, a obținut o derogare pentru NO_x
- S.C. C.E.T. GOVORA S.A. nr. 2 cu o capacitate de 586 MWt, pe lignit, a obținut derogare pentru NO_x, SO₂ și pulberi. Termocentrala nu mai are autorizație integrate de mediu valabilă din 2013
- S.C. C.E.T. GOVORA S.A. nr. 3 cu o capacitate de 293 MWt, pe lignit, a obținut o derogare pentru NO_x, SO₂ și pulberi. Termocentrala **nu mai are autorizație integrate de mediu valabilă** din 2013
- S.C. Complexul Energetic Hunedoara S.A. - Sucursala Electrocentrale Deva nr. 2 și 3, cu o capacitate de 1056 MWt fiecare, pe huilă, a obținut o derogare pentru NO_x, SO₂ și pulberi. Termocentrala **nu mai are autorizație integrată de mediu valabilă** din 31 decembrie 2013. A fost depusă o solicitare de emisie a AIM în data de 28.11.2013. Conform adresei APM Hunedoara din 21.01.2016, nu a fost emisă o nouă AIM.

2.4.2 Derogarea de 17500 ore

Prin art. 33 din Legea 278/2013 este acordată o derogare pentru instalații care nu au fost incluse în Planul Național de Tranziție și care nu au mai beneficiat de derogare conform legislației privind instalațiile mari de ardere, respectiv HG 440/2010. Derogarea a fost acordată pentru 17500 de ore de funcționare până în data de 31 decembrie 2023. Limitele de emisie legale rămân cele prevăzute în autorizațiile integrate de mediu la data de 31 decembrie 2015, respectiv 500 mg/m³ pentru NO_x, 400 mg/m³ pentru SO₂, 50 mg/m³ pentru pulberi.

Derogarea a fost acordată pentru o singură termocentrală care funcționează pe cărbune și anume **RAAN Sucursala**

¹⁰Decizia Comisiei: <http://bit.ly/1TvcS44>

ROMAG TERMO IMA nr. 2 (Drobeta 2), cu o capacitate instalată de 990 MWt, funcționând pe lignit. **Această termocentrală nu are autorizație integrată de mediu valabilă.** Conform APM Mehedinți instalația va fi autorizată după ce se va ști dacă instalația a fost inclusă în derogarea 17500 ore. Pe pagina de internet a APM Mehedinți apare un formular de solicitare pentru emiterea unei autorizații integrate de mediu din data de 08.12.2014 pentru IMA 1 și 2 pe cărbune și IMA 3 pe păcură.

Termocentrala a raportat depășiri majore la emisiile de sulf chiar față de autorizația integrată de mediu expirată, care prevedea limite de 400 mg/Nm³ (date prezentate în tabelul 2). **Aceste limite sunt depășite de circa 10 ori în trim. IV 2015. Pentru trim. I 2016 nu au fost comunicate datele solicitate.**

2.4.3 Alte derogări din cadrul Legii 278/2013

Legea 278/2013 mai prevede și alte tipuri de derogări, pentru care nu au aplicat operatori ai termocentralelor pe cărbune.

2.5 Emisiile termocentralelor cu autorizație integrată de mediu valabilă cuprinse în Planul Național de Tranziție

La data aprobării Planului Național de Tranziție de către Comisia Europeană **numai 4 termocentrale aveau autorizații integrate de mediu valabile la data de 31 decembrie 2015:**

- S.C. Complexul Energetic Oltenia S.A. SE Craiova – Ișalnita, cu o capacitate de 1892 MWt, pe lignit, a obținut o derogare pentru NO_x - AIM 70/2014 valabilă până la 23.01.2024,
- S.C. Complexul Energetic Oltenia S.A. SE Rovinari nr. 1, cu o capacitate de 1792 MWt, pe lignit, a obținut o derogare pentru NO_x - AIM 19/2006 valabilă până la 31.12.2017,
- S.C. Complexul Energetic Oltenia S.A. SE Turceni nr. 2, cu o capacitate de 1578 MWt, pe lignit, a obținut o derogare pentru NO_x - AIM 1/10.03.2014, valabilă până la 10.03.2024 și
- S.C. Veolia Energie Iași S.A. CET Iași 2 - IMA nr. 4, cu o capacitate de 610 MWt, pe huiă, derogare SO₂ și NO_x - AIM 5/24.12.2013, valabilă până la 24.12.2023.

Emisiile termocentralelor care au obținut derogări conform Planului Național de Tranziție și care au autorizație integrată de mediu valabilă sunt prezentate în Tabelul 3.

SE Craiova – Ișalnita – conform valorilor emisiilor la coș comunicate atât pentru trimestrul IV 2015 cât și pentru trimestrul I 2016, sunt respectate valorile de emisie prevăzute de autorizația integrată de mediu. Pentru NO_x a fost acordată o derogare conform PNT, valorile de emisie putând fi cele reglementate de autorizația integrată de mediu la data de 31 decembrie 2015, adică 500 mg/m³. Valorile raportate pentru emisii de NO_x sunt sub această limită.

SE Rovinari nr. 1 – Conform valorilor comunicate sunt respectate limitele de emisie la coș conform autorizației integrate de mediu și derogării NO_x acordate. Cu toate acestea pentru anul 2015 au fost înregistrate **depășiri la emisiile masice anuale de SO₂**. De la 1 ianuarie 2016, pentru SO₂ și pulberi, termocentrala trebuie să respecte limitele de emisie prevăzute de Anexa V partea 1 din Legea 278/2013.

SE Turceni nr. 2 – Nu au fost comunicate valorile emisiilor la coș, menționându-se numai faptul că acestea se situează sub limita prevăzută de autorizația integrată de mediu valabilă pentru această termocentrală. Termocentrala beneficiază de o derogare pentru emisiile de NO_x, în limita valorilor reglementate de autorizația integrată de mediu la data de 31 decembrie 2015, adică 500mg/m³. Pentru SO₂ și pulberi trebuie să respecte limitele prevăzute de Legea nr. 278/2013 Anexa V partea 1.

CET Iași 2 IMA 4 – Pentru trimestrul IV 2015 termocentrala a raportat **depășiri la emisiile de SO₂ la coș și de asemenea la emisiile masice anuale de NO_x**. Pentru aceste emisii a fost acordată o derogare conform Planului Național de Tranziție, rămânând valabile limitele de emisie reglementate prin autorizația integrată de mediu la data de 31 decembrie 2015. Pentru pulberi trebuie să respecte limitele prevăzute de Legea 278/2013 Anexa V partea 1. Conform rapoartelor de monitorizare comunicate pentru trimestrul I 2016 aceste limite sunt depășite la SO₂ (473 față de 400 mg/m³ limita maximă).

2.6 Emisiile termocentralelor cuprinse în Planul Național de Tranziție care funcționează ilegal, fără autorizație integrată de mediu

S.C. Complexul Energetic Oltenia S.A. SE Craiova II - Craiova nr. 1, cu o capacitate de 946 MWt, pe lignit, a obținut o derogare pentru NO_x - AIM 6/2006 expirată în 2010.

S.C. C.E.T. GOVORA S.A. nr. 2, cu o capacitate de 586 MWt, pe lignit, a obținut o derogare pentru NO_x, SO₂ și pulberi - AIM 16/2/2011 expirată în 31.12.2013.

S.C. C.E.T. GOVORA S.A. nr. 3 cu o capacitate de 293 MWt, pe lignit, a obținut derogare pentru NO_x, SO₂ și pulberi - AIM 16/2/2011 expirată în 31.12.2013.

S.C. Complexul Energetic Hunedoara S.A. - Sucursala Electrocentrale Deva nr. 2 și 3 (Mintia) cu o capacitate de 1056 MWt fiecare, pe huiilă, a obținut o derogare pentru NO_x, SO₂ și pulberi - AIM 30/17.10.2007 expirată la data de 31.12.2013.

Puterea termică instalată care beneficiază de derogare de la Comisia Europeană deși funcționează ilegal, fără autorizație integrată de mediu: **2.881 MWt**

Emisiile termocentralelor care beneficiază de derogare PNT și care nu au autorizații integrate de mediu legal aprobate sunt prezentate în Tabelul 4.

Craiova II - Craiova IMA nr. 1 – termocentrala beneficiază de derogare NO_x conform Planului Național de Tranziție. Limitele de emisie valabile ar trebui să fie cele de la data de 31 decembrie 2015 stabilite prin autorizație integrată de mediu. Cu toate acestea în acel moment nu mai exista o autorizație valabilă.

Conform rapoartelor de monitorizare comunicate, emisiile la coș depășeau în trimestrul IV 2015 de circa 9 ori emisiile de SO₂ reglementate în autorizația expirată. Sunt înregistrate depășiri și la emisiile masice totale.

Pentru trimestrul I 2016 rapoartele de monitorizare indică respectarea limitelor de emisie din autorizația expirată.

C.E.T. GOVORA S.A. IMA nr. 2 – termocentrala a obținut prin Planul Național de Tranziție o derogare la SO₂, NO_x și pulberi. Astfel, ar trebui respectate limitele de emisie din autorizația integrată de mediu valabilă la data de 31 decembrie 2015. La acea dată nu exista o autorizație integrată de mediu valabilă pentru această termocentrală. Conform rapoartelor de monitorizare comunicate **emisiile de SO₂ la coș sunt depășite de aproape 10 ori în trimestrul IV 2015. În trimestrul I 2016 emisiile se încadrează în limita legală. Emisiile masice anuale pentru 2015 sunt depășite de circa 9 ori.**

Emisiile de NO_x și pulberi raportate pentru trimestrul IV 2015 și trimestrul I 2016 se încadrează în limitele prevăzute de autorizația integrată de mediu expirată. **Emisiile masice totale pe anul 2015 indică depășiri la pulberi de circa 2 ori.**

C.E.T. GOVORA S.A. nr.3 – termocentrala nu a funcționat în trimestrul IV din 2015, fiind închisă pentru retehnologizare.

Electrocentrale Deva IMA nr. 2 și IMA nr 3 – Derogare acordată prin Planul Național de Tranziție pentru NO_x, SO₂ și pulberi. Ar trebui ca termocentrala să respecte limitele de emisii prevăzute de autorizația integrată de mediu valabilă la data de 31 decembrie 2015. La această dată nu mai exista o autorizație valabilă. **Valorile emisiilor comunicate indică depășiri la SO₂ și pulberi pentru trimestrul IV 2015 față de limitele autorizației integrate de mediu expirate. Valorile masice anuale pentru anul 2015 și rapoartele de monitorizare ale emisiilor la coș pentru trimestrul I 2016 nu au fost comunicate.**

Observăm faptul că termocentrala S.C. Complexul Energetic Hunedoara S.A. - Sucursala Electrocentrale Deva nr. 2 este prezentă și în Tratatul de Aderare cu derogare NO_x până la 31 decembrie 2017 și în PNT cu derogare SO₂, NO_x și pulberi până la 30 iunie 2020.

Activitatea termocentralelor Mintia și Paroșeni a fost suspendată de Garda de Mediu în vara anului 2015. Complexul Energetic Hunedoara a făcut plângere în instanță împotriva procesului verbal de amendă și a continuat să opereze cele două termocentrale fără autorizație integrată de mediu.

2.7 Instalații care nu beneficiază de derogări

Din lista Transelectrica de instalații pe cărbune care funcționează la ora actuală, nu mai beneficiază de nici un fel de derogare următoarele:

- CET Paroșeni, 1127 MWt, pe huiilă. Pentru această instalație **nu există autorizație integrată de mediu valabilă. Nu au fost comunicate rapoarte de monitorizare ale emisiilor la coș.** Pentru a funcționa legal termocentrala ar trebui să aibă o autorizație integrată de mediu valabilă cu limite de emisie stabilite conform Legii 278/2013 Anexa V partea a 2 a.

- CET Turceni IMA nr 1 și 4, 1578 MWt, pe lignit. Aceste instalații nu sunt incluse în autorizația integrată de mediu întrucât au epuizat orele de funcționare acordate conform HG 440/2010. **Nu au fost comunicate rezultatele**

monitorizării emisiilor la coș deși IMA 4 funcționează în prezent fără autorizație integrată de mediu valabilă. Pentru a funcționa legal termocentrala ar trebui să aibă o autorizație integrată de mediu valabilă cu limite de emisie stabilite conform Legii 278/2013 Anexa V partea a 2 a.

- CET Drobeta 1, 990 MWt, pe lignit. Pe pagina de internet a APM Mehedinți apare un formular de solicitare în data de 08.12.2014 pentru IMA 1 și 2 pe cărbune și IMA 3 pe păcură. Din adresa din 15.01.2016 a ANPM rezultă că această instalație nu va mai funcționa, fiind emisă o notificare în acest sens. **Nu există o autorizație integrată de mediu valabilă pentru această instalație. Rapoartele de monitorizare la coș pentru trimestrul IV 2015 indică emisii 0 deși conform comunicării operatorului instalației aceasta a funcționat în trimestrul IV 2015 la minim.** Pentru a funcționa legal termocentrala ar trebui să aibă o autorizație integrată de mediu valabilă cu limite de emisie stabilite conform Legii 278/2013 Anexa V partea a 2 a.

- CET Craiova II nr. 2, 300 MW, pe lignit. Solicitarea de autorizație integrată de mediu a fost depusă din 31 dec 2013. APM avea obligația să respingă solicitarea de emisie a autorizației dacă solicitantul nu completa documentația solicitată în 30 de zile (art. 15 din Ordinul 818/2003). Pentru această instalație nu au fost comunicate rapoarte de monitorizare a emisiilor.

Niciuna dintre aceste instalații nu are autorizație integrată de mediu valabilă. Toate aceste instalații au beneficiat de derogare conform HG 440/2010. Autorizația integrată de mediu emisă pentru Termocentrala Turceni nu are limite de emisie incluse pentru Instalațiile Mari de Ardere 1 și 4 întrucât acestea au epuizat orele legale de funcționare acordate conform HG 440/2010. Informațiile privind emisiile acestor termocentrale sunt prezentate în tabelul 5.

Pentru a funcționa legal, conform dispozițiilor art. 30 al. 4 din Legea 278/2013, ar fi necesară emiterea de autorizații integrate de mediu care să impună respectarea unor limite de emisii prevăzute de Anexa V partea a 2 a din același act normativ, adică:

- **SO₂** – 150/200 mg/Nm³ în funcție de tehnologia de ardere a combustibilului.

- **NO_x** - 150/200 mg/Nm³ în funcție de tehnologia de ardere a combustibilului.

- **Pulberi** – 10 mg/Nm³

Acest lucru nu este posibil datorită faptului că aceste instalații nu au fost re tehnologizate.

3. TRANSPUNEREA DIRECTIVEI PRIVIND EMISIILE INDUSTRIALE 2010/75/CE

Directiva 2010/75/CE (denumită în continuare directiva) privind emisiile industriale a fost transpusă prin Legea 278/2013 privind emisiile industriale (denumită în continuare lege). Această directivă a înlocuit șapte directive europene din domeniu: Directiva IPPC 2008/1/EC, Directiva privind instalațiile mari de ardere 2001/80/EC, Directiva privind incinerarea deșeurilor 2000/76/EC, precum și trei directive privind dioxidul de titan: 78/176/CEE, 82/883/CEE, 92/112/CEE.

Directiva a fost adoptată în 24 noiembrie 2010 și a avut termen de transpunere în 7 ianuarie 2013. Această directivă urmărește un nivel ridicat de protecție pentru sănătatea umană și pentru mediu prin reducerea în general a emisiilor industriale. Reducerea emisiilor este posibilă printr-o aplicare mai strictă a celor mai bune tehnici disponibile. Procesul de transpunere în România a însemnat adoptarea Legii 278/2013.

Legea 278/2013 reprezintă în mare parte o traducere a directivei. Am constatat însă că există prevederi care nu sunt transpuse în conformitate cu Directiva. De asemenea, multe prevederi nu își găsesc un corespondent în normele de aplicare reglementate de Ordinul nr. 818/2003 pentru aprobarea procedurii de emisie a autorizației integrate de mediu (denumit în continuare Ordin). În alte situații, normele stabilite prin Ordin conțin prevederi contrarii Directivei.

Legea a intrat în vigoare la data de 1 decembrie 2013. Actele normative secundare în ceea ce privește emiterea autorizațiilor integrate de mediu, inclusiv procedura de emisie a autorizației integrate de mediu, procedura de monitorizare a emisiilor și de raportare acestora etc. nu au fost modificate și armonizate cu dispozițiile noii legi, lipsind astfel dispozițiile de implementare necesare.

Astfel, au fost identificate probleme de transpunere la anumite capitole cum ar fi: definiții, modalitatea de adoptare a unor reguli generale obligatorii pentru anumite activități, modificarea instalațiilor de către operatori, reexaminarea autorizațiilor integrate de mediu după publicarea concluziilor BAT pentru o anumită categorie de activitate, reglementări privind închiderea amplasamentului unei instalații, inspecțiile de mediu, sistemul de sancțiuni care nu este de natură să descurajeze funcționarea ilegală a instalațiilor așa cum solicită directiva.

3.1 Probleme de transpunere a Directivei 2010/75/CE în legislația românească

3.1.1 Definiția noțiunii de instalație

Art. 3 litera c din lege definește noțiunea de instalație - o unitate tehnică staționară, în care se desfășoară una sau mai multe activități prevăzute în anexa nr. 1 sau în anexa nr. 7 partea 1, precum și orice alte activități direct asociate, desfășurate pe același amplasament, care au o conexiune tehnică cu activitățile prevăzute în anexele respective **și care pot genera emisii și poluare;**

Art. 3 pct. 3 din directivă definește „instalația” drept o unitate tehnică staționară în cadrul căreia se desfășoară una sau mai multe dintre activitățile enumerate în anexa I sau în anexa VII partea 1, precum și alte activități direct asociate, desfășurate pe același amplasament, care au o conexiune tehnică cu activitățile enumerate în anexele respective și **care ar putea avea un efect asupra emisiilor și a poluării;**

Din interpretarea textului din Lege ar rezulta faptul că activitățile direct asociate desfășurate pe același amplasament, care au o conexiune tehnică cu activitățile prevăzute în anexele Legii intră în noțiunea de instalație numai dacă ele însele pot genera emisii sau poluare.

Definiția din directivă este mai largă, incluzând în definiție lucrări/activități care pot să aibă un efect asupra emisiilor/poluării (de exemplu să le agraveze sau să le modifice, chiar dacă ele însele, fără să fie asociate unității tehnice staționare, nu ar putea produce o poluare semnificativă).

3.1.2 Reguli generale obligatorii pentru activitățile enumerate în Anexa 1

În directivă este stipulată posibilitatea adoptării de reguli generale obligatorii pentru activitățile din Anexa 1 (adică reguli comune și imperative pentru toate tipurile de activități reglementate de Anexa 1). În Lege se vorbește despre reguli general obligatorii pe categorii de activități enumerate în Anexa 1.

Din formularea diferită din Lege rezultă că este vorba despre reguli obligatorii în general pentru diferite categorii de activități prevăzute în Anexa 1 și nu pentru toate activitățile în același timp.

Dispozițiile art. 5 întăresc concluzia că dispozițiile Legii 278/2013 înlătură posibilitatea adoptării unor reguli generale obligatorii pentru toate activitățile din Anexa 1, înlocuindu-le cu reguli general obligatorii pe categorii de activități; la Articolul 17, alineatul 5, se arată că aceste reguli se adoptă pe categorii de activități relevante în termen de un an de la data publicării deciziilor Best Available Techniques (BAT) în Jurnalul Oficial al UE.

Deciziile BAT privesc într-adevăr categorii de activități, cum ar fi BAT privind rafinarea petrolului și a gazului¹¹, BAT privind producerea celulozei, hârtiei și cartonului¹², etc.

În consecință, această diferență de traducere precum și introducerea unui termen de adoptare a acestor reguli general obligatorii în funcție de data publicării concluziilor BAT pe diferite categorii de activități sunt de natură să înlătorească adoptarea în România a unor reguli general obligatorii pentru toate categoriile de activități din Anexa 1.

Aceasta aduce atingere și aplicării dispozițiilor art. 6 din lege și din Directivă care arată că: ”(1) Autoritatea competentă pentru protecția mediului responsabilă cu emiterea autorizației integrate de mediu include, după caz, cerințe pentru anumite categorii de instalații, de instalații de ardere, de instalații de incinerare a deșeurilor sau de instalații de coincinerare a deșeurilor, în cadrul unor reguli general obligatorii, fără a aduce atingere obligației de a deține o autorizație. (2) În cazul adoptării unor reguli general obligatorii, autorizația integrată de mediu trebuie să includă o trimitere la acestea.” Astfel, autorizațiile integrate de mediu nu vor conține o trimitere la reguli general obligatorii pentru toate activitățile din Anexa 1. Regulile general obligatorii la care se referă Legea nu vor fi reguli de bază pe care diferite categorii de instalații trebuie să le respecte pentru toate activitățile din Anexa 1, ci vor fi de fapt o transpunere a deciziilor de adoptare a concluziilor BAT.

O consecință posibilă ar fi faptul că adoptarea de reguli pe categorii de activități ar putea conduce la adoptarea unor autorizații integrate de mediu conținând reguli specifice fiecărei activități dar nu și reguli general valabile cum ar fi – realizarea de perdele de protecție verzi (plantarea de copaci pe anumite suprafețe în jurul instalațiilor)¹³. Această regulă există în legislație specială astăzi dar ar putea fi prevăzută în legislația privind emisiile industriale ca regulă generală. De

¹¹BAT 2014/738/UE <http://bit.ly/22AG4mf>

¹²BAT 2014/687/UE <http://bit.ly/1X1aYEo>

¹³Legea 289/2002 privind perdelele forestiere de protecție, republicată.

asemenea, amplasarea obiectivelor industriale care intră sub incidența Legii la o anumită distanță față de locuințe este reglementată doar pentru depozite de deșeuri și incineratoare de deșeuri. Și această prevedere ar exista în alte acte normative dar ar putea fi conținută de reguli generale aplicabile tuturor instalațiilor⁴⁴. Acestea ar putea fi îmbogățite de exemplu cu alte reglementări precum distanța minimă față de arii protejate la nivel comunicat sau față de puncte de captare a apei potabile etc. Ar fi importantă o monitorizare a modalității de aplicare a acestor dispoziții și identificarea consecințelor practice și a gravității acestora.

3.1.3 Modificări aduse instalațiilor de către operatori

Art. 20 din Directivă dispune că: "statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că operatorul informează autoritatea competentă cu privire la orice modificări planificate în ceea ce privește caracteristicile sau funcționarea sau o extindere a instalației, care pot avea consecințe asupra mediului. După caz, autoritatea competentă actualizează autorizația."

Art. 20 din Lege dispune că Operatorul are obligația să informeze autoritatea competentă pentru protecția mediului cu responsabilități în emiterea autorizației integrate de mediu. În cazul în care operatorul nu informează autoritatea sau dacă realizează modificări substanțiale ale instalației fără actele de reglementare corespunzătoare, Legea prevede aplicarea sancțiunii cu amendă de la 50 000 la 100 000 lei.

Această sancțiune nu distinge în funcție de prejudiciile provocate mediului ca urmare a modificării proiectului, nu ține cont dacă fapta are consecințe deosebit de grave sau nu, și nu stipulează dacă poate fi obligat operatorul la refacerea mediului sau la acordarea de despăgubiri celor afectați, sau dacă este sau nu necesară suspendarea funcționării instalației.

Consecințele practice sunt că operatorul, după ce a modificat instalația și a produs prejudicii de mediu, fiind prins și amendat, are posibilitatea să atace procesul verbal de amendă în instanță (conform OG 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările ulterioare). Pe toată durata litigiului instalația va funcționa ca și când nicio sancțiune nu a fost aplicată, poluând în continuare.

Dacă la finalul litigiului va pierde procesul, operatorul va plăti o amendă care este infimă în comparație cu sumele câștigate de acesta prin funcționarea instalației o perioadă lungă de timp, care se poate întinde și pe câțiva ani (durata în care acesta nu a informat autoritățile în legătură cu modificările aduse instalației până când a fost prins și amendat plus durata scursă între momentul emiterii procesului verbal de amendă și momentul finalizării litigiului).

Chiar aplicarea măsurii suspendării activității pare derizorie având în vedere că după atacarea procesului verbal de amendă prin care s-a dispus și suspendarea, operatorul poate opera instalația până la finalizarea litigiului (care durează suficient de mult cât banii plătiți pentru amendă să fie o cheltuială convenabilă pentru operator). În cazul în care ar pierde litigiul, măsura suspendării ar deveni oricum caducă întrucât ea ar putea fi aplicată numai până la revizuirea autorizației integrate de mediu, revizuire care ar putea fi finalizată până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

În consecință, considerăm că dispozițiile directivei din art. 20 nu sunt complet transpuse în legislația din România.

3.1.4 Reexaminarea autorizațiilor integrate de mediu după publicarea concluziilor BAT pentru o anumită categorie de activitate

La dispozițiile art. 21 al 4 lit. a, directiva prevede că autorizația integrată de mediu trebuie reexaminată și dacă este necesar actualizată în vederea asigurării conformității cu prevederile art. 15 al. 3 și 4.

Legea cuprinde exact aceeași prevedere. Cu toate acestea, examinând dispozițiile art. 15 al 3 și 4 din lege, constatăm că acestea nu corespund dispozițiilor directivei. Astfel, prin renumerotare art. 15 al 3 și 4 din directivă a devenit art. 15 al 3 – 9 din lege.

În consecință, art 21 al. 4 lit a este incomplet transpus, lipsind verificarea conformității autorizațiilor cu condițiile stabilite în directivă la art. 15 al. 4 privind condițiile în care se pot stabili niveluri limită de emisie mai puțin riguroase decât cele prevăzute în BAT.

3.1.5 Transpunerea dispozițiilor privind închiderea amplasamentului

Directiva dispune prin Art. 22 Al. 1 „[...] autoritatea competentă stabilește condițiile de autorizare pentru a asigura respectarea

⁴⁴Ordinul 756/2004 pentru aprobarea Normativului tehnic privind incinerarea deșeurilor.

alineatelor (3) și (4) din prezentul articol în momentul încetării definitive a activității.”

În art. 22 al. 2 paragraful 2, directiva stabilește: *”Raportul privind situația de referință conține informațiile necesare pentru stabilirea stării de contaminare a solului și a apelor subterane, astfel încât să se poată face o comparație cuantificată cu starea în momentul încetării definitive a activității prevăzută la alineatul (3).”*

Alineatul 3 al directivei a devenit alineatul 6 și 7 în lege. Alineatul 4 din directivă a devenit alineatul 8 în lege.

Legea, la art. 22 al. 1 și 3 conține prevederi la prima vedere similare. Astfel, în autorizația integrată de mediu sunt stabilite condițiile pentru a se asigura respectarea prevederilor al. 6 și 8 din lege.

De asemenea la al. 3 se arată că raportul privind situația de referință conține informațiile necesare pentru stabilirea stării de contaminare a solului și a apelor subterane, astfel încât să se poată face o comparație cuantificată cu starea acestora, la data încetării definitive a activității prevăzute la alin. (6).

Astfel, nu se mai face referire la Articolul 22, alineatul 3, paragraful 2 din directivă, care este conținut în Articolul 22, alineatul 7 din Lege. Acest paragraf dispune că:

”În momentul încetării definitive a activităților și în cazul în care contaminarea solului și a apelor subterane pe amplasament prezintă un risc semnificativ pentru sănătatea umană sau pentru mediu ca rezultat al activităților autorizate desfășurate de către operator înainte de prima actualizare a autorizației după 7 ianuarie 2013 și ținând seama de condițiile amplasamentului instalației stabilite în conformitate cu articolul 12 alineatul (1) litera (d), operatorul ia măsurile necesare în vederea îndepărtării, controlului, limitării sau reducerii substanțelor periculoase relevante, astfel încât amplasamentul, ținând seama de utilizarea sa actuală sau de utilizările viitoare aprobate, să nu mai prezinte un astfel de risc.”

În consecință, raportul de referință, în cazul în care ar fi realizat, **nu ar mai conține prevederi privind obligațiile pe care le are operatorul la încetarea definitivă a activităților**, de îndepărtare, control, limitare, reducere a substanțelor periculoase relevante de pe amplasamentele unde contaminarea solului și a apelor subterane constituie un risc semnificativ pentru sănătatea umană sau pentru mediu, **atunci când această contaminare este rezultatul activităților autorizate desfășurate de către operator înainte de prima actualizare a autorizației după 7 ianuarie 2013.**

3.1.6 Inspecții de mediu

Directiva stabilește în art. 23 al. 3 lit. d faptul că fiecare plan de inspecții de mediu cuprinde: procedurile de elaborare a programelor pentru inspecții de mediu de rutină în conformitate cu alineatul (4). Alineatul 4 din directivă a devenit în lege al. 5, 6, 7 și 8.

Dispozițiile art. 23 al. 4 lit d din Lege sunt similare cu cele ale directivei. Fiecare plan de inspecții de mediu include procedurile de elaborare a programelor pentru inspecții de mediu de rutină în conformitate cu alineatul 5. Astfel, nu se mai face referire la faptul că planul pentru inspecții de mediu de rutină trebuie să cuprindă și:

- intervalul la care se vor face inspecții de rutină pentru fiecare instalație, în funcție de evaluarea sistematică a riscurilor fiecărei instalații
- organizarea unei vizite suplimentare la fața locului în termen de 6 luni, în cazul în care a fost constatată nerespectarea condițiilor din autorizația de mediu (după constatarea neconformităților planul de inspecție trebuie revizuit conform art. 23 al. 3 din Lege)
- criteriile de realizare a evaluării sistemice a riscurilor de mediu, evaluare care trebuie să fie cuprinsă în planul de inspecție de rutină.

Planurile de inspecție pot să nu fie corect întocmite și să nu prevadă condițiile menționate mai sus. Ar fi utilă monitorizarea modalității de realizare a planurilor de inspecție și a inspecțiilor în sine pentru a verifica dacă obiectivele directivei sunt atinse.

3.1.7 Sancțiuni

Conform Directivei, sistemul de sancțiuni pentru încălcarea dispozițiilor legislației naționale care implementează Directiva trebuie să fie eficient, proporțional și cu efect de descurajare.

Legea nu prevede un astfel de sistem. Amenziile contravenționale aplicate sunt fie prea mici fie nu sunt urmate de măsuri drastice de prevenție a punerii în funcțiune a unor instalații care nu sunt reglementate legal sau care ale căror limite de emisii sunt mai mari decât limitele legale.

De exemplu, în cazul în care Garda de Mediu, instituție responsabilă pentru realizarea inspecțiilor de mediu și aplicarea sancțiunilor corespunzătoare, suspendă activitatea unei instalații care funcționează în mod nelegal, fără autorizație integrată de mediu, cu emisii peste nivelul prevăzut de directivă și transpus în lege, operatorul instalației poate obține suspendarea acestei măsuri prin simplul fapt al atacării în instanță a procesului verbal prin care a fost aplicată sancțiunea cu amendă și prin care a fost luată măsura suspendării. Astfel, instalația care poluează peste limita legală și/sau care nu are autorizație integrată de mediu valabilă, poate funcționa în continuare în mod legal/ilegal, aducând prejudicii de mediu prin nivelul ridicat al emisiilor.

Aceasta s-a întâmplat în cazul termocentralelor Mintia și Paroșeni în vara anului 2015¹⁵ precum și mai recent în cazul Unității 7 a Termocentralei Turceni¹⁶.

Cuantumul amenzilor este de asemenea foarte mic în comparație cu sumele pe care le-ar pierde operatorii prin închiderea instalațiilor. Astfel, este mai profitabil pentru aceștia să achite o amendă mică la un anumit interval de timp decât să respecte măsurile dispuse de Garda de Mediu (amenda pentru funcționare fără autorizație integrată de mediu este de 50 000 – 100 000 lei iar pierderile pentru scoaterea din funcțiune a instalației timp de o zi ar fi, de exemplu, de 200 000 lei)¹⁷.

În plus, nu este reglementată nicio formă de răspundere pentru prejudiciul adus mediului prin poluarea provocată de emisiile ridicate ale instalațiilor care funcționează ilegal, fără autorizație integrată de mediu.

În consecință, este încălcat art. 79 din Directivă care dispune ca sistemul de sancțiuni adoptat la nivel național să fie efectiv, proporțional și cu efect de descurajare.

Legislația națională ar trebui să oblige operatorii să plătească o sumă de bani echivalentă cu nivelul poluării provocate în mod ilegal de la data expirării autorizației integrate de mediu și până la momentul încetării emisiilor ilegale. În felul acesta, operatorii vor fi descurajați să mai mențină instalațiile neautorizate în funcțiune.

O altă prevedere legală care ar fi necesară este cea referitoare la introducerea unei interdicții de funcționare pe parcursul unui litigiu având ca obiect legalitatea sancțiunii cu suspendarea aplicată de Garda Națională de Mediu.

Sancțiunile pecuniare ar trebui în toate cazurile să conțină pe lângă amenzi și plata unor despăgubiri proporționale cu cantitatea de emisii nelegal emise astfel încât să fie mult mai scump pentru operatori să funcționeze ilegal sau să mențină instalațiile la un nivel tehnologic inferior.

3.2 Prevederi ale Legii 278/2013 care nu au norme de aplicare

Ordinul 818/2003 pentru aprobarea procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu este aplicat și în prezent. Fiind o prevedere adoptată în temeiul unor acte normative abrogate, respectiv OG 152/2005 privind prevenirea și controlul integrat al poluării, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 84/2006, există prevederi fie în contradicție cu dispozițiile Legii 278/2013, fie prevederi lacunare cu privire la anumite capitole ale legii:

La art. 34 din Ordin se enumeră în mare parte principiile generale pe care operatorul trebuie să le respecte, acestea fiind similare cu cele enumerate de Lege și Directivă în art. 11, dar nu este prevăzută obligativitatea introducerii de măsuri care să asigure aplicarea acestora.

De asemenea, Ordinul 818/2003 nu conține norme privind o parte din documentația necesară pentru emiterea autorizației integrate de mediu. Realizarea raportului de referință reglementat de art. 22 din lege și din Directivă și care face parte din documentația pentru solicitarea autorizației integrate de mediu. În Ordin este prevăzută întocmirea unui raport de amplasament realizat în conformitate cu ghidul tehnic general pentru aplicarea procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu. Acest ghid, aprobat prin Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr. 36/2004, conține un capitol care impune descrierea amplasamentului înainte de începerea activității astfel încât să existe posibilitatea de comparare cu starea amplasamentului la sfârșitul activității în vederea realizării măsurilor necesare de aducere a acestuia la starea inițială. Cu toate acestea, Legea și Directiva se referă la un document dedicat, în care trebuie să fie descrisă starea de contaminare a solului și apelor subterane, descriere bazată pe determinări fie

¹⁵ Articol Green Report, 30.05.2015, <http://bit.ly/1UiS8CN>

¹⁶ Greenpeace România, 17.02.2016, <http://bit.ly/24leSXX>

¹⁷ Articol Glasul Hunedoarei, 21.01.2016, <http://bit.ly/1Y52Ke1>

existente, fie noi, întocmite cu ocazia realizării raportului de referință.

Datele care sunt cuprinse în raportul de amplasament conform ghidului menționat sunt mai generale și nu se bazează în mod obligatoriu pe determinări efective ale stării factorilor de mediu menționați. Ghidul cuprinde o recomandare cu privire la gradul de detaliu al raportului de amplasament pe când dispozițiile Legii și Directivei în art. 22 privind raportul de referință sunt mult mai specifice:

- Indicarea naturii și cantităților de emisii care pot fi evacuate din instalație în fiecare factor de mediu **precum și identificarea efectelor semnificative ale acestor emisii asupra mediului**. Nu există reglementări privind identificarea efectelor emisiilor asupra mediului în procedura de emitere a autorizației integrate de mediu.
- Nu există referiri la alternative studiate la tehnici și măsuri propuse. Alternativele conținute de procedura de emitere a autorizației integrate de mediu privesc numai tehnologia, alternative de furnizare a energiei, materii prime alternative.

3.2.1 Obligația de a solicita o nouă autorizație integrată de mediu, sau revizuirea acesteia

În ordin nu este reglementată procedura care trebuie parcursă în cazul în care autorizația integrată de mediu expiră fără ca instalația să fi obținut o nouă autorizație integrată de mediu.

Ordinul, conformându-se vechii legislații, prevede numai faptul că este obligatorie solicitarea autorizației integrate de mediu. În vechea reglementare, dacă era formulată o solicitare pentru o nouă autorizație, instalația putea funcționa până la emiterea noii autorizații chiar dacă cea veche expirase.

Reglementările actuale dispun că nu este permisă funcționarea unei instalații fără autorizație integrată de mediu (art. 4 din Lege și Directivă). Astfel, pentru implementarea acestei prevederi ar trebui să existe norme de aplicare care să reglementeze depunerea solicitărilor într-un termen suficient pentru emiterea la timp a unei noi autorizații, înainte de a expira cea existentă. De asemenea, normele ar trebui să prevadă procedura repunerii în funcțiune a unei instalații oprite pentru lipsa autorizației de mediu, cu asigurarea inspecțiilor de mediu și a documentației necesare pentru a se asigura legalitatea funcționării instalației și limitarea poluării.

4. CONCLUZII

Odată cu introducerea legislației privind instalațiile mari de ardere și prevenirea și controlul integrat al poluării, termocentralele pe cărbune au fost nevoite să își reducă succesiv emisiile iar funcționarea lor a fost condiționată de emiterea unor autorizații integrate de mediu care cuprind condiții privind funcționarea instalațiilor. Practic, termocentralele pe cărbune la care nu erau fezabile economic investițiile în reducerea poluării li s-a permis să continue să funcționeze pentru o perioadă limitată de timp iar restul termocentralelor au primit un termen pentru atingerea unui nivel mai redus al poluării.

În prezent, termocentralele care funcționează pe cărbune trebuie să respecte nivelurile de emisie reglementate de Legea 278/2013 privind emisiile industriale. Aceasta prevede o serie de derogări pentru anumite instalații de ardere, printre care și termocentrale care funcționează pe bază de cărbune. Alte derogări mai sunt acordate prin Tratatul de Aderare al României la Uniunea Europeană.

Astfel, o parte din termocentrale beneficiază de o derogare din cadrul Tratatului de Aderare al României, cu termenul **31.12.2017**, în ceea ce privește respectarea limitelor emisie pentru NO_x. O serie de alte termocentrale sunt incluse într-un plan național de tranziție pentru conformarea cu standardele de emisii din cadrul Legii 278/2013, cu termen **30.06.2020**. O singură termocentrală beneficiază de o derogare cu termen **31.12.2023**, însă aceasta nu are autorizație integrată de mediu.

O bună parte din grupurile energetice pe cărbune operaționale în prezent nu pot funcționa legal. Derogările valabile în acest moment au termene de conformare ce ajută la analiza evoluției capacității instalate a termocentralelor pe cărbune.

Astfel, din 31 de grupuri energetice existente în lista capacității de producție instalată și disponibilă în Sistemul

Nr.	Termocentrala	Grupul energetic	Funcționează legal / poate intra în funcțiune legal	Nu poate funcționa legal	
				Nu respectă limitele de emisii	Nu are autorizație integrată de mediu valabilă
1	CET BACAU	BACAU 1	NU		X
2	CET CRAIOVA II	CRAIOVA 1	NU		X
3	CET CRAIOVA II	CRAIOVA 2	NU		X
4	CET DROBETA	DROBETA 1	NU	X	X
5	CET DROBETA	DROBETA 4	NU	X	X
6	CET DROBETA	DROBETA 5	NU	X	X
7	CET DROBETA	DROBETA 6	NU	X	X
8	CET GOVORA	GOVORA 3	NU	X	X
9	CET GOVORA	GOVORA 4	NU	X	X
10	CTE ISALNITA	ISALNITA 7	DA		
11	CTE ISALNITA	ISALNITA 8	DA		
12	CET ORADEA I	ORADEA 1	NU	X	
13	CET ORADEA I	ORADEA 2	NU	X	
14	CET ORADEA I	ORADEA 5	NU	X	
15	CTE ROVINARI	ROVINARI 3	DA		
16	CTE ROVINARI	ROVINARI 4	DA		
17	CTE ROVINARI	ROVINARI 5	DA		
18	CTE ROVINARI	ROVINARI 6	DA		
19	CTE TURCENI	TURCENI 1	NU		X
20	CTE TURCENI	TURCENI 3	DA		
21	CTE TURCENI	TURCENI 4	DA		
22	CTE TURCENI	TURCENI 5	DA		
23	CTE TURCENI	TURCENI 6	DA		nu funcționează
24	CTE TURCENI	TURCENI 7	NU		X
25	CET IASI II	IASC	NU	X	
26	CTE MINTIA	MINTIA 2	NU	X	X
27	CTE MINTIA	MINTIA 3	NU	X	X
28	CTE MINTIA	MINTIA 4	NU	X	X
29	CTE MINTIA	MINTIA 5	NU	X	X
30	CTE MINTIA	MINTIA 6	NU	X	X
31	CET PAROSENII	PAROSENII	NU		X

Energetic Național, organizate în 11 termocentrale, 21 de grupuri funcționează ilegal¹⁸. Din cele 11 termocentrale numai 2 funcționează legal conform rapoartelor de monitorizare a emisiilor și documentației comunicate: Ișalnița și Rovinari. Termocentrala Turceni funcționează legal numai cu IMA 2 și 3, IMA 1 și 4 neavând autorizație integrată de mediu, fără care funcționarea este interzisă¹⁹.

Directiva 2010/75/CE privind emisiile industriale a fost transpusă prin Legea 278/2013 privind emisiile industriale. Am constatat că există prevederi care nu sunt transpuse în conformitate cu Directiva. De asemenea, multe prevederi nu își găsesc un corespondent în normele de aplicare reglementate de Ordinul nr. 818/2003 pentru aprobarea procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu (denumit în continuare Ordin). În alte situații, normele stabilite prin Ordin conțin prevederi contrarii Directivei. Actele normative secundare în ceea ce privește emiterea autorizațiilor integrate de mediu, inclusiv procedura de emitere a autorizației integrate de mediu, procedura de monitorizare a emisiilor și de raportare acestora etc. nu au fost modificate și armonizate cu dispozițiile noii legi, lipsind astfel dispozițiile de implementare necesare. Astfel, au fost identificate probleme de transpunere la anumite capitole cum ar fi: definiții, modalitatea de adoptare a unor reguli generale obligatorii pentru anumite activități, modificarea instalațiilor de către operatori, reexaminarea autorizațiilor integrate de mediu după publicarea concluziilor BAT pentru o anumită categorie de activitate, reglementări privind închiderea amplasamentului unei instalații, inspecțiile de mediu, sistemul de sancțiuni care nu este de natură să descurajeze funcționarea ilegală a instalațiilor așa cum solicită directiva.

În concluzie, transpunerea Directivei 2010/75/CE nu este completă, fiind necesare de asemenea și măsuri de implementare îmbunătățite pentru realizarea scopurilor directivei, de limitare a emisiilor și de realizare a unui grad ridicat de protecție a sănătății umane și a factorilor de mediu.

¹⁸Unele dintre aceste unități nu funcționează, dar o parte pot fi puse în funcțiune ilegal. În termeni de capacitate instalată brută, dintr-un total de 4960 MW în unități dispecerizabile, doar 2610 MW pot funcționa legal în acest moment.

¹⁹Este în curs o procedură de revizuire a autorizației integrate de mediu pentru Termocentrala Turceni în vederea înlocuirii grupului 6 din Instalația Mare de Ardere 3 care beneficiază de derogare conform Tratatului de Aderare a României la Uniunea Europeană cu grupul 7 care aparține Instalației Mari de Ardere 4, astfel încât grupul 7 să beneficieze de derogarea acordată inițial pentru grupul 6. Această modificare este propusă pentru că grupul 6 nu mai poate fi pus în funcțiune datorită problemelor tehnice. Agenția pentru Protecția Mediului Gorji-a comunicat însă Complexului Energetic Oltenia, prin adresa nr. 10420/11.12.2015 faptul că grupul energetic 7 trebuie să asigure că emisiile în aer nu depășesc valorile limită de emisie prevăzute în Legea 278/2013, anexa V, partea a 2-a, respectiv SO₂ 150-200 mg/m³, NO_x 150-200 mg/m³ și pulberi 10 mg/m³.

Tabelul 1. Emisiile termocentralelor care beneficiază de derogare prin Tratatul de Aderare

Termocentrală	Emisii la coș trim. IV 2015 (mg/m ³)			Emisii la coș trim. I 2016 (mg/m ³)			Limite de emisie AIM (mg/m ³)	Emisii totale în 2015 (tone)	Emisii țintă pe 2015 conform AIM (tone)	Constatări	Observații
S.C. Electrocentral e Oradea S.A. nr. 2	SO ₂	oct	5532	ian	5535	6000-9000 *400 din 2014	6508	1015	Se înregistrează depășiri la SO ₂ și la pulberi. Pentru NO _x se aplică derogare conform Tratatului de Aderare	Pentru SO ₂ și pulberi trebuie respectate limitele de emisii din Legea 278/2013 Anexa V, partea 1. AIM 31NV6/23.11.2006, revizuită la data de 10.01.2011 a stabilit drept limite de emisii valorile întregistrate pentru IMA2 la data autorizării.	
		noi	5533	feb	5535						
		dec	5534	mar	5535						
	NO _x	oct	371	ian	370	400-700 *200 din 2016	322	560			
		noi	371	feb	370						
		dec	369	mar	369						
	Pulberi	oct	941	ian	951	1000- 1600 *50 din 2014	387	215			
		noi	941	feb	949						
		dec	950	mar	939						
Complexul Energetic Hunedoara S.A. Sucursala Electrocentral e Deva nr. 2	SO ₂	oct	0	ian	Nu au fost comunicate date	400	Nu sunt furnizate date	Nu au fost stabilite pe 2015 în autorizația integrată de mediu	Nu a funcționat în luna octombrie 2015	Beneficiază de derogare prin Planul Național de Tranzitie pentru SO ₂ , pulberi și NO _x . Pentru SO ₂ și pulberi trebuie respectate limitele de emisii din directiva privind instalațiile mari de ardere.	
		noi	3472	feb							
		dec	3894	mar							
	NO _x	oct	0	ian	Nu au fost comunicate date	500					
		noi	456	feb							
		dec	418	mar							
	Pulberi	oct	0	ian	Nu au fost comunicate date	50					
		noi	239	feb							
		dec	134	mar							

Termocentrală	Emisii la coș trim. IV 2015 (mg/m ³)			Emisii la coș trim. I 2016 (mg/m ³)		Limite de emisie AIM (mg/m ³)	Emisii totale în 2015 (tone)	Emisii țintă pe 2015 conform AIM (tone)	Constatări	Observații
S.C. Electrocentrale Deva S.A. nr. 1	SO ₂	oct	Nu au fost comunicate date	ian	Nu au fost comunicate date	Nu sunt prevăzute limite în autorizație	Nu sunt furnizate date	Nu au fost stabilite în autorizația integrată de mediu	A beneficiat de derogarea de 20000 de ore conform HG 440/2010. Beneficiază în continuare de derogare NOx, conform Tratatului de Aderare.	Limitele de emisie pentru SO ₂ și pulberi trebuie să fie cele din Anexa V partea a 2-a din Legea 278/2013.
	NO _x	noi		feb						
	Pulberi	dec		mar						
S.C. Complexul Energetic Rovinari S.A. nr. 2	SO ₂	oct	223 - 280	ian	125-123	400	1960	6740	Termocentrala are derogare pentru NOx conform Tratatului de Aderare.	Pentru SO ₂ și pulberi trebuie să respecte limitele de emisie prevăzute de Anexa V partea 1 din Legea 278/2013.
		noi		feb						
		dec		mar						
	NO _x	oct	325 - 348	ian	324-394	500 *200 din 2018	3007	8626		
		noi		feb						
		dec		mar						
	Pulberi	oct	5-17	ian	6-11	50	132	852		
		noi		feb						
		dec		mar						
S.C. COMPLEXUL ENERGETIC TURCENI S.A. nr. 3	SO ₂	Sub 400	Sub 200	400 *200 din 2016	2710	6762	Grupul 6 este oprit din 2006. Se încearcă conectarea grupului 7 (IMA 4) la coșul de fum al IMA 3 în locul grupului 6 pentru a beneficia de derogarea acordată prin Tratatul de Aderare.	IMA 3 este alcătuită din grupul 5 și 6. Dacă grupul 6 ar fi pus în funcțiune ar trebui să respecte limitele de emise prevăzute de Legea 278/52013 Anexa V partea 2.		
	NO _x	Sub 500	Sub 500	500 *200 din 2018	4056	7688				
	Pulberi	Sub 20	Sub 20	50 *20 din 2016	85	600				
		*nu au fost comunicate limite de emisii lunare								

Tabelul 2. Emisiile termocentralei care beneficiază de derogarea de 17500 ore

Termocentrală	Emisii la coș trim. IV 2015 (mg/m ³)			Emisii la coș trim. I 2016 (mg/m ³)	Limite de emisie AIM (mg/m ³)	Emisii totale în 2015 (tone)	Emisii țintă pe 2015 conform AIM (tone)	Constatări
		noi	dec					
RAAN Suc ROMAG TERMO IMA nr. 2	SO ₂	noi	3985	Nu au fost comunicate date	400	Nu au fost comunicate date	Nu sunt stabilite	Beneficiază de derogare la SO _x , NO _x și pulberi. Trebuie să respecte limitele de emisie din ultima AIM aprobată.
		dec	4154					
	NO _x	noi	173	Nu au fost comunicate date	500 *200 din 2016	Nu au fost comunicate date	Nu sunt stabilite	
		dec	222					
	Pulberi	noi	25	Nu au fost comunicate date	50	Nu au fost comunicate date	Nu sunt stabilite	
		dec	27					

Tabelul 3. Emisiile termocentralelor care au obținut derogare conform Planului Național de Tranziție și care au autorizație integrată de mediu valabilă

Termocentrală	Emisii la coș trim. IV 2015 (mg/m ³)		Emisii la coș trim. I 2016 (mg/m ³)	Limite de emisie AIM (mg/m ³)	Emisii totale în 2015 (tone)	Emisii țintă pe 2015 conform AIM (tone)	Constatări	Observații
S.C. Complexul Energetic Oltenia S.A. SE Craiova – Ișalnita	SO ₂	236	180	400 *200 din 2016	1588	7635	Nu sunt înregistrate depășiri la emisii totale (tone)	Beneficiază de derogare prin Planul Național de Tranziție pentru NO _x . Pentru SO ₂ și pulberi trebuie să respecte limitele de emisie prevăzute de Anexa V partea 1.
	NO _x	326	367	500 *200 din 2016	2462	5443		
	Pulberi	33	19	50 *20 din 2016	177	1008		
*au fost comunicate numai valori medii trimestriale corectate								

Termocentrală	Emisii la coș trim. IV 2015 (mg/m ³)		Emisii la coș trim. I 2016 mg/m ³)	Limite de emisie AIM (mg/m ³)	Emisii totale în 2015 (tone)	Emisii țintă pe 2015 conform AIM (tone)	Constatări	Observații
	SO ₂							
.C. Complexul Energetic Oltenia S.A. SE Rovinari nr. 1 *Au fost comunicate doar limite minime și maxime	SO ₂	289-334	160-195	400	2128	3370	Posibile depășiri NOx față de limita emisiilor stabilită pentru data de referință 31.12.2015	Are derogare pentru NOx. Pentru SO2 și pulberi trebuie să respecte limitele prevăzute de Lg 278/2013 Anexa V partea 1
	NO _x	346-432	362-431	500 *200 din 2016	6066	1645		
	Pulberi	3-15	6-11	50	187	426		
S.C. Complexul Energetic Oltenia S.A. SE Turceni nr. 2 *Nu au fost comunicate rezultatele lunare ale emisiilor	SO ₂	sub 400	sub 200	400	3816	6948	Nu sunt înregistrate depășiri la emisii totale (tone)	Are derogare pentru NOx. Pentru SOx și pulberi trebuie să respecte limitele prevăzute de Lg 278/2013 Anexa V partea 1
	NO _x	sub 500	sub 500	500 *200 din 2016	5659	7652		
	Pulberi	sub 20	sub 20	50	119	453		
S.C. Veolia Energie Iași S.A. CET Iași 2 IMA 4 *Au fost comunicate doar mediile trimestriale	SO ₂	636	473	400 *200 din 2016	1276	345	Au fost depășite emisiile pe an la SO2 și la NOx pentru data de referință 31 decembrie 2015.	Are derogare SOx și NOx. Pentru pulberi trebuie să respecte limitele prevăzute de Lg 278/2013 Anexa V partea 1
	NO _x	302	230	500 *200 din 2016	658	429		
	Pulberi	20	2,11	50 * 20 din 2016	24	62		

Tabelul 4. Emisiile termocentralelor care au obținut derogare conform Planului Național de Tranziție și care nu au autorizații integrate de mediu legal aprobate

Termocentrală	Emisii la coș trim. IV 2015 (mg/m ³)		Emisii la coș trim. I 2016 mg/m ³)	Limite de emisie AIM (mg/m ³)	Emisii totale în 2015 (tone)	Emisii țintă pe 2015 conform AIM (tone)	Constatări	Observații
Complexul Energetic Oltenia S.A. SE Craiova II - Craiova nr. 1	SO ₂	3775 *oct	200 *feb	400 din 2010	15124	3662	Emisiile totale de SO ₂ pe an și la coș sunt depășite față de limitele prevăzute de autorizația expirată.	Are derogare NO _x . Pentru SO ₂ și Pulberi ar trebui să respecte limitele de emisie prevăzute de Lg 278/2013 Anexa V partea 1
	NO _x	292 *oct	290 *feb	500 din 2009, 200 din 2016	1558	2665		
	Pulberi	45 *oct	15 *feb	50	258	313		
C.E.T. GOVORA S.A. nr. 2 *Au fost comunicate doar mediile trimestriale	SO ₂	1493	1113	383	13652	1668	Se înregistrează depășiri la SO ₂ față de limitele prevăzute de autorizația expirată. La pulberi și NO _x sunt raportate depășiri la limitele masice anuale pe 2015.	A obținut derogare la NO _x , SO ₂ și pulberi. Trebuie să respecte limitele prevăzute la 31.12.2015 în AIM. La acea dată nu exista AIM, ca urmare pe perioada derogării va respecta limitele din ultima AIM emisă.
	NO _x	234	213	486 *200 din 2016	2632	2106		
	Pulberi	39	43	48	520	211		
C.E.T. GOVORA S.A. nr. 3	SO ₂	0	0	600	Nu au fost furnizate date	Nu au fost comunicate date	A funcționat până în februarie 2015 și a fost închisă pentru re tehnologizare	A obținut derogare la NO _x , SO ₂ și pulberi. Trebuie să respecte limite prevăzute la 31.12.2015 în AIM. La acea dată nu exista AIM, ca urmare pe perioada derogării va respecta limitele din ultima AIM emisă.
	NO _x	0	0	1228				
	Pulberi	0	0	100				

Termocentrală	Emisii la coș trim. IV 2015 (mg/m ³)			Emisii la coș trim. I 2016 (mg/m ³)	Limite de emisie AIM (mg/m ³)	Emisii totale în 2015 (tone)	Emisii țintă pe 2015 conform AIM (tone)	Constatări	Observații
Complexul Energetic Oltenia S.A. SE Craiova II - Craiova nr. 1	SO ₂	oct	0	Nu au fost comunicate date	400	Nu sunt furnizate date	Nu au fost stabilite pentru 2015 în autorizația integrată de mediu	Nu a funcționat în luna octombrie 2015. Se înregistrează depășiri la SO ₂ și pulberi față de limitele stabilite în AIM expirată (emisii la coș)	Are derogare pentru SO ₂ , NO _x și pulberi. Întrucât la 31.12.2015 nu avea AIM legal emisă ar trebui să respecte pe perioada derogării limite de emisie prevăzute în ultima AIM emisă.
		noi	3472	Nu au fost comunicate date					
		dec	3894	Nu au fost comunicate date					
	NO _x	oct	0	Nu au fost comunicate date	500	Nu sunt furnizate date			
		noi	456	Nu au fost comunicate date					
		dec	418	Nu au fost comunicate date					
	Pulberi	oct	0	Nu au fost comunicate date	50	Nu sunt furnizate date			
		noi	239	Nu au fost comunicate date					
		dec	134	Nu au fost comunicate date					
Complexul Energetic Oltenia S.A. SE Craiova II - Craiova nr. 1	SO ₂	oct	3635	Nu au fost comunicate date	400	Nu sunt furnizate date	Nu au fost stabilite pe 2015 în autorizația integrată de mediu	Nu a funcționat în luna decembrie 2015. Se înregistrează depășiri la SO ₂ și pulberi față de limitele stabilite în AIM expirată (emisii la coș).	Are derogare pentru SO ₂ , NO _x și pulberi. Întrucât la 31.12.2015 nu avea AIM legal emisă ar trebui să respecte pe perioada derogării limite de emisie prevăzute în ultima AIM emisă.
		noi	3450	Nu au fost comunicate date					
		dec	0	Nu au fost comunicate date					
	NO _x	oct	443	Nu au fost comunicate date	500	Nu sunt furnizate date			
		noi	410	Nu au fost comunicate date					
		dec	0	Nu au fost comunicate date					
	Pulberi	oct	345	Nu au fost comunicate date	50	Nu sunt furnizate date			
		noi	360	Nu au fost comunicate date					
		dec	0	Nu au fost comunicate date					

Tabelul 5. Emisiile termocentralelor care nu mai beneficiază de derogări

Termocentrală	Emisii la coș trim. IV 2015 (mg/m ³)		Emisii la coș trim. I 2016 (mg/m ³)	Limite de emisie AIM (mg/m ³)	Observații
	SO ₂	Nu au fost comunicate date			
Paroșeni	SO ₂	Nu au fost comunicate date	Nu au fost comunicate date	400 de la 31.12.2010 cu CAF* 532 de la 31.12.2010 fără CAF	Limitele prevăzute de autorizația integrată de mediu sunt mai mari decât limitele legale în care ar trebui să funcționeze termocentrala
	NO _x			500 de la 31.12.2010 și 200 de la 01.01.2016 cu CAF 600 de la 31.12.2010 fără CAF	
	Pulberi			50 cu CAF și 100 fără CAF	
Turceni IMA nr. 1 și 4	SO ₂	Nu au fost comunicate date	Nu au fost comunicate date	Nu sunt prevăzute limite	Turceni 1 nu funcționează ca urmare a epuizării orelor de funcționare. Turceni 4 a funcționat în mod ilegal, fiind sancționată de Garda de Mediu. Funcționează și în prezent ca urmare a atacării în instanță a măsurii dispuse de Garda de Mediu.
	NO _x				
	Pulberi				
CET Drobeta 1	SO ₂	0	Nu au fost comunicate date	400 din 2007	În Trimestrul IV 2015, a funcționat cazanul numai K4 din IMA 2 la minim. Limitele de emisie din ultima autorizație valabilă sunt foarte mari față de limitele legale din Anexa 2 partea a V a
	NO _x			500 din 2012 și 200 din 2016	
	Pulberi			50 din 2007	
Craiova II nr. 2	SO ₂	Nu au fost comunicate date	Nu au fost comunicate date	896	
	NO _x			600	
	Pulberi			100	

5. NOTĂ METODOLOGICĂ

Raportul analizează legalitatea funcționării și conformarea cu standardele de emisii a instalațiilor în funcție de prevederile autorizațiilor integrate de mediu, ale rapoartelor de monitorizare a concentrațiilor de poluanți la coș pentru trimestrul IV 2015 și trimestrul I 2016 precum și debitele masice anuale de poluanți pentru anul 2015.

Autorizațiile integrate de mediu și rapoartele de monitorizare a emisiilor pentru perioada 01.01.2015 – 31.03.2016 au fost obținute de la Agențiile de Protecție a Mediului responsabile de reglementarea termocentralelor pe cărbune – APM Bacău, Bihor, Dolj, Gorj, Hunedoara, Iași, Mehedinți și Vâlcea. Informațiile cu privire la derogarea de 20 000 de ore, din cadrul Directivei privind Instalațiile Mari de Ardere sunt disponibile pe pagina Agenției Europene de Mediu²⁰. Informațiile cu privire la derogările acordate în cadrul Legii 278/2013 au fost furnizate de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

Comparând documentele menționate mai sus, respectiv emisiile raportate (concentrații și debite masice anuale) cu valorile limită de emisie (și respectiv plafoanele anuale/ emisiile țintă) din autorizațiile integrate de mediu, sunt identificate astfel instalațiile care respectă prevederile Legii 278/2013 precum și instalațiile care funcționează ilegal. Caracterul ilegal al funcționării acestor instalații este dat de întrunirea uneia sau mai multor dintre următoarele condiții:

- Concentrațiile de SO₂, NO_x sau pulberi depășesc limitele de emisii prevăzute în autorizația integrată de mediu.
- Debitele masice anuale de SO₂, NO_x sau pulberi depășesc plafonul (emisiile țintă) pentru anual 2015 stabilite prin autorizația integrată de mediu;
- Nu dețin o autorizație integrată de mediu valabilă.

În această analiză au lipsit anumite informații privind emisiile unora dintre termocentrale, evidențiate în text, acolo unde acestea nu au fost comunicate de autorități. De asemenea, raportul analizează doar situația grupurilor dispecerizabile.

Conform legislației privind emisiile industriale, sunt reglementate valori limită de emisii pentru oxizi de azot (Nox), dioxid de sulf (SO₂) și pulberi (PM). Legislația obligă de asemenea la folosirea celor mai bune tehnici disponibile, care sunt reglementate la nivelul Uniunii Europene pe categorii de activitate prin decizii de implementare ale Directivei privind emisiile industriale, 2010/75/CE. Raportul de față analizează de asemenea transpunerea acestei directive în legislația românească.

²⁰ Agenția Europeană de Mediu - <http://bit.ly/1XbUN7r>

GLOSAR

- AIM** – Autorizație Integrată de Mediu
- ANPM** – Agenția Națională de Protecție a Mediului
- APM** – Agenția de Protecție a Mediului
- BAT** – Best Available Technologies
- CEE** – Comunitatea Economică Europeană
- CET** – Centrală electrică de termoficare
- CEO** – SC Complexul Energetic Oltenia SA
- CEH** – SC Complexul Energetic Hunedoara SA
- HG** - Hotărâre de Guvern
- IMA** – Instalație mare de ardere
- MWt** – Megawatt, putere termică
- NO_x** – Oxizi de azot
- OUG** – Ordonanță de urgență a guvernului
- SO₂** – Dioxid de sulf
- UE** – Uniunea Europeană

GREENPEACE

Greenpeace este o organizație internațională independentă, prezentă în peste 55 de țări din întreaga lume, care acționează pentru a schimba atitudini și comportamente, pentru a proteja și conserva mediul înconjurător și pentru a promova pacea.

Calea Șerban Vodă, nr.176, sector 4, București

www.greenpeace.ro

info.romania@greenpeace.org

